

Eesti Toitumisteraapia Assotsiatsioon (ETTA)
Juhis toitumishõustajale ja toitumisterapeutidele 2021

VÄLISTAMISDIEEDIL OLEVA KLIENDI NÕUSTAMINE

TOITUMISHÕUSTAJA JA -TERAPEUDI KOMPETENTS KUTSESTANDARDITE ALUSEL

Toitumishõustaja ja – terapeuti kompetentsi kuulub kutsestandardi (tase 5 ja tase 6) järgi kliendi toitumise tasakaalustamine piirangutega menüüde puhul, tehes vajadusel koostööd teiste spetsialistidega.

Toitumishõustajal ei ole pädevust määrata piirangutega dieete, v.a juhtudel, kui ta on saanud vastava lisakoolituse.

Toitumisterapeut võib vajadusel soovitada oma kompetentsi piirides tõenduspõhiseid piirangutega dieete.

Nii toitumisterapeut kui toitumishõustaja peavad kooskõlastama tegevuskava kliendi ja temaga seotud teiste spetsialistidega.

Kutsestandardi alusel **lähtuvad** nii toitumishõustaja kui -terapeut **tõenduspõhistest Eestis kehtivatest** toidu-, **toitumis-** ja **liikumissoovitustest ning toitumist puudutavatest ravi- ja tegevusjuhenditest.**

ETTA JUHISED VÄLISTAMISDIEETIDE KORRAL NÕUSTAMISEKS JA TOITUMISHÕUSTAJA VÕI -TERAPEUDI PÄDEVUS

ETTA on koostanud tõenduspõhised juhised toitumishõustajatele ja -terapeutidele nende välistamisdieetide puhul nõustamiseks, mis puuduvad tõenduspõhistes Eesti riiklikes toitumissoovitustes ja arstide ravi- ja tegutsemisjuhistes.

Kui toitumishõustaja või -terapeut soovib klientidele pakkuda **toidutalumatusete teste**, peab ta läbima vastava koolituse. Spetsiaalse koolituse läbinud toitumishõustaja või -terapeut tegutseb toidutalumatusete testide alusel nõustamisel ETTA juhise alusel:

- *ETTA juhise toidutalumatusete testide alusel välistamisdieedi nõustamiseks 2021.*

ETTA on koostanud toitumishõustajatele ja -terapeutidele tõenduspõhised juhised järgmiste piirangutega dieetide tasakaalustamiseks:

- *ETTA vegani toitumishõustamise juhise*
- *ETTA laktoosi- ja piimavaba toitumise juhise*
- *ETTA gluteenivaba toitumise juhise*
- *ETTA munavaba toitumise juhise*

Toitumisterapeudi kompetentsi kuulub haiguspuhuste dieetide juhendamine ETTA juhiste alusel:

- *ETTA laktoositalumatuse nõustamise juhis*
- *ETTA tsöliaakiahaiguse toitumisteraapia juhis*
- *ETTA toiduallergiapuhune toitumisteraapia juhis*

OLULINE ON, ET TOITUMISNÕUSTAJA VÕI -TERAPEUT

- ei soovita mittevajalike toiduainete menüüst elimineerimist; välistamisdieedi vajadus peab olema **põhjendatud** ning **dokumenteeritud**;
- aitab **muuta kliendi menüü tervislikumaks ja toitaineterikkamaks** ka siis, kui sellest on mõni toiduaine elimineeritud allergia või talumatuse tõttu;
- demonstreerib terviseprobleemidega klientide puhul oma dokumentatsioonis **koostööd arstide ja/või teiste spetsialistidega**;
- soovitab enne mistahes põhjusel pikaajalisele gluteenivabale dieedile minekut kliendil teha arsti juures tsöliaakiatesti, et välistada tsöliaakia diagnoos.